

Efesusmbu rekwa du takwaka Pol hayindén nyinga

Pol

¹ God wuniré wandéka wuni Pol Krais Jisasna hundi hura yikwa du reta wuni guniré we, nyingambu. Guni Godna du takwa Efesusmbu renguka guniré andé wawi. Guni Krais Jisasna hundi jémba xékéka du takwa, guniré wuni we.

² Nana yafa God gunika saréfa naata guniré yikafre huruta, yikafre mawuli hwendét, Néma Du Jisas Krais akwi yandét, guni jémba retanguni. Wungi wuni Godka wakwexéké.

God wandéka Krais naniré dé yikafre huru

³ Nani nana Néma Du Jisas Kraisna yafa Godna ximbu harékétame. Nani Jisas Krais wali natafa mawuli héraata rembeka God nana mawuli yikafre huruta dé atéfék yikafre anwarmbu rekwa jondu nanika dé hwe. ⁴⁻⁵ Hanja God ané héfa huratakahafi yandén nukwa dé waséke, nani Jisas Krais wali natafa mawuli héraata déka du takwa rembete. Déka du takwa reta déka makambu yikafre sémbut hurukwa du takwa rembete, God hanja wungi dé wa. God nanika némafwimbu mawuli yata dé déka mawulimbu wa, Jisas Krais yae nanika hiyandét nani déka hémémbu rembete. Nani déka hémémbu rembete, God dé mawuli ya, wungi re wungi re. ⁶ Wungi mawuli yandéka nani Jisas Kraisna du takwa rembeka dé Jisas naniré yikafre hurundéka

dé God nanika saréfa naata dé atéfék yikafre mawuli dé hwe, Jisas Kraisna ximbu. Jisaska dé némafwimbu mawuli ya. God wungi nanika saréfa naata hwendénka déka ximbu harékétame.

⁷⁻⁸ Krais nanika hiyandéka déka nyéki blekéndéka dé God naniré hérae hurumben haraki saraki jondu dé yakwanyi, déka nyékimbu. Yakwanyi hurumben haraki saraki jonduka wambula yamba sarékékéndé. God wungi sarékéhafi yata nanika némafwimbu saréfa naata naniré yikafre huruta dé yikafre mawuli male nanika dé hwe. Wungi hweta dé jémba male dé huru, naniré. ⁹ Hanja God dé wa, déka nyan Jisas Krais dé nak jémba yandéte. Tale God déka jémba dé faku. Hukémbu dé naniré wun jémba wakwe. God Jisas yatendéka jémbaka jémba xékélakimbete, dé God naniré wun jémba wakwe. ¹⁰ God yatendéka jémba angi dé, hanja wandén nukwa yandét God nyir, héfa, wun hafwambu rekwa du takwa akwi, jondu akwi atéfék hérae natafambu take Kraiska hwetandé. Hwendét, Krais atéfék jonduka néma du retardé.

¹¹ God déka mawuli yandékangalambu dé atéfék jémba ya. Jémba yata tale dé nani Judana du takwaré wa. Krais yatendéka jémbaka saréka wataka dé naniré déka hémémbu takandéka nani Krais wali natafa mawuli hérae re. ¹² Nani Judana du takwa tale nani Kraiska jémba saréké. Sarékémbeka God dé mawuli ya, nak du takwa naniré xe déka ximbu jémba harékéndate.

¹³ Nani tale Kraiska jémba sarékémbeka hukémbu guni nak téfana du takwa déka mwi hundi guni xéké. Guni wun hundi xékéta guni xékélaki. Krais

gunika hiyae guniré dé yikafre huru, guni dé wali jémba resékengute. Wungi xékélakita guni déka jémba sarékéta guni wa, “Déka hundi wu mwi hundi dé.” Wungi wanguka dé God déka Hamwinya dé gunika hwe. Krais Jisana hundi xékékwa atéfék du takwaka déka Hamwinya hwenjoka hanja God dé hwetendékaka “Mwi hundi dé” na. Nandén maki, gunika déka Hamwinya hweta dé atéfék du takwaré wakwe, guni Kraisna du takwa renguka. ¹⁴ God déka Hamwinya hwendéka nani xékélaki. God dé wa, déka du takwa dé wali déka getéfambu rendat, dika yikafre jondu hwetandé. Wandén maki dé nanika yikafre jondu hwetandé. God tale déka Hamwinya nanika hwendéka wungi nani xékélaki. Xékélakita nani déka yikafre mawuli yata déka ximbu harékétame.

Di jémba xékélakindate dé Pol Godré wakwexéké

¹⁵⁻¹⁶ God naniré wungi yikafre hurundéka guni Efesusmbu rekwa du takwaka sarékéta, Godré wakwexékéta, déka ximbu wungi re wungi re wuni haréké. Guni nana Néma Du Jisaska jémba sarékéta dé wali natafa mawuli héraata renguka, wuni xéké. Guni Godna atéfék du takwaka némafwiambu mawuli yata diré yikafre hurunguka, wuni xéké. Xékéta gunika sarékéta Godré wakwexékéta déka ximbu wungi re wungi re wuni haréké. ¹⁷ Harékéta wuni déré wakwexéké, dé gunika yikafre mawuli hwendéte. Hwendét guni Kraiska jémba xékélakitanguni. Krais gunika hwendén atéfék jémbaka akwi jémba xékélakitanguni. Wungi xékélakingute wuni Godré wakwexéké. God nana Néma Du Jisas Kraisna

néma du dé. Dé nana yafa dé, dé némafwi ya hanyikwa du dé. ¹⁸ Dé guna mawuliré yikafre hurundét guni hérangute wandén yikafre jonduka jémba xékélingute, wuni déré wakwexéké. Nani déka wandén hundi xékémbete, nani déka du takwa dé wali déka yikafre male getéfambu reta jémba male retembekaka jémba xékélingute, wuni déré wakwexéké. ¹⁹⁻²⁰ Déka hambuk atéfék néma duna hambukré dé sarékéngwandé. Sarékéngwandéndéka dé déka jémba sarékékwa du takwa naniré yikafre hurutendéka némafwi hambukéka jémba xékélingute, wuni déré wakwexéké. Hanja Jisas Kraiss hiyandéka God wun hambuk yata wandéka dé wambula ramé. Raama dé Godna getéfaré wari. Wara dé néma du reta Godna yika tambambu dé re. ²¹ God hambuk yata wandéka Kraiss dé atéfék néma du takwa, atéfék getéfana du, atéfék hambuk yakwa du takwa, nak du takwaka hatikwa du takwa, wunde atéfék du takwaka akwi hamwinyaka akwi dé néma du re. Dé atéfék néma du takwaré, dé sarékéngwandé. Sarékéngwanda dé némbuli rekwa néma du takwaka, hukémbu retekwa néma du takwaka akwi, atéfék du takwaka akwi dé néma du re. ²² God wandéka Kraiss Jisas némafwi hambuk yata néma du rendéka atéfék jondu déka ekombu di re. Rendaka Kraiss Jisas néma du reta nani déka hundika xékékwa atéfék du takwaka jémba hatitandé. ²³ Nani déka hundika xékékwa du takwa nani déka séfi me re. Dé nana humbu maki dé. Dé nana humbu reta dé nana mawuliré dé lakwa sukweké. Mawuli bu lakwa sukwekéndéka dé bleka dé atéfékéka yi.

2

God wandéka nani hiyandé du takwa maki re huli mawuli hérae Krais wali jémba retame

¹ Hanja guni nak téfana du takwa guna mawulimbu haraki saraki mawuli dé wulaaye té. Téndéka guni haraki saraki sémbut guni huru. Huruta guni hiyandé du takwa yandaka maki guni Godna hundi xékéhambanguni. ² Wun nukwa guni haraki saraki sémbut male guni huru. Ané héfambu rekwa nak du takwa yandaka maki guni ya. Yanguka atéfék haraki hamwinyana néma du Satan guna néma du rendéka guni déka hundi xéké. Némbuli akwi Satan Godna hundi xékéhafi yakwa du takwana mawulimbu dé wulaaye té. Deka mawulimbu wulaaye hura téndéka di haraki saraki sémbut di huru. ³ Hanja nani Judana du takwa akwi nak téfana du takwa akwi wungi nani re. Nani nana séfika male sarékéta nana haraki saraki mawuli xékéta haraki saraki sémbut nani huru. Godna hundi xékéhafi yata, nak téfambu rekwa du takwa haraki saraki sémbut hurundaka maki, nani akwi haraki saraki sémbut nani huru. Wun nukwa God hurumben haraki saraki sémbut naniré hasa hwenjoka dé rékambambu wa. Wungi maki God haraki saraki sémbut hurukwa du takwaka deka hurundan haraki sémbut diré hasa hwetandé.

⁴ Némafwi saréfa naakwa Néma Du God hurumben haraki saraki sémbut hasa hwehambandé. Nanika dé saréfa naata nanika némafwimbu mawuli dé ya. ⁵ Mawuli yata dé hafu dé naniré Satanéna tambambu héra. Hérae huli mawuli dé nanika hwe, nani dé wali wungi re wungi re jémba resékembete. Hanja nani hiyandé du takwa

yandaka maki, nani Godna hundi xékéhafi yata déka xékélakihafi yata rembeka, dé nanika saréfa naata dé nanika huli mawuli baka hwe, nani dé wali wungi re wungi re jémba resékembete. Hanja Krajs Jisas hiyandéka God wandéka dé ramé. Raama God wali dé re. Rendéka nani akwi Krajs wali wambula raama nani God wali jémba reséke. ⁶ Nani Krajs Jisas wali natafa mawuli héraata rembeka God naniré akwi dé wa, “Guni Krajs wali wuna getéfambu rekwa néma du takwa maki guni re.” ⁷ God dé wungi wa, hukémbu retekwa du takwa déka mawuli xékélakindate. God nanika némafwimbu mawuli yata nanika saréfa naata nanika jémba hatita wandéka Krajs Jisas nanika hiyae naniré yikafre hurunjoka dé ya. Atéfékéka wun jondu wakwenjoka, God dé naniré wa, Krajs wali rembekaka.

⁸ Wuni wundé wawu. Wun God dé gunika saréfa na. Saréfa naata dé guniré yikafre huruta guniré Satanéna tambambu dé héra. Hérandéka guni déka jémba sarékéta déka hundika “Mwi hundi dé” nanguka dé gunika huli mawuli hwe. Guniré wuni wakwexéké. Guni jémba yanguka God gunika dé huli mawuli hwe wana? Wu yingafwe. God hafu dé gunika huli mawuli baka hwe. ⁹ Nani jémba ye huli mawuli hérae, nani nana ximbu harékétame. God hafu dé jémba yata nanika huli mawuli baka hwendét, nani nana ximbu yamba harékékéme. ¹⁰ God nanika huli mawuli baka hwendéka nani déka du takwa nani re. Reta nani Krajs Jisas wali natafa mawuli héraata re. Wungi reta nani yikafre mawuli yata jémba reta nawulak du takwaka yikafre jémba yatame. God

nanika huli mawuli dé hwe, nani déka du takwa reta déka yikafre jémba yambete. Hanja hanja God dé waséke, nani wun jémba yambete.

Hém yéték rembeka God wandéka némbuli natafa hémémbu nani re

¹¹ God guniré hérandénka sarékéta, guni ané jooka akwi mé saréké. Hanja akwi némbuli akwi di guna séfi sékéhambandi. Wun nukwa nani Judana du, nani Godna du rembekaka wakwenjoka nani nana séfi séké. Guniré haraki hundi wata nani gunika wa, “Nak téfana du di séfi sékéhafi yakwa du di.” ¹² Wun nukwa guni nak maki mawuli yata guni Krai Jisas wali natafa mawuli hérahambanguni. Wun nukwa guni nani Israelna du takwa wali rehambanguni. Nani God wandén du takwa rembeka guni nak téfana du takwa, God wahafi yandén du takwa guni re. Renguka God déka néma mwi hundi déka du takwaré wataka dé guniré wun hundi wahambandé. Guni Godka xékélakihafi yata dé wali natafa mawuli hérahafi yata afakémbu guni re. Wungi reta guni dé wali wungi re wungi re jémba resékenjoka guni hurufatiké. ¹³ Hanja guni afakémbu guni re. Némbuli guni Krai Jisas nanika hiyandéka déka nyéki blekéndéka guni déka jémba saréka guni nani Judana du takwa wali Godna du takwa guni re.

¹⁴ Krai Jisas dé hafu yandéka guni nak téfana du takwa nani Judana du takwa wali natafa mawuli héraata déka hémémbu nani re. Hanja nani Juda nak téfana du takwa wali nani mama re. Rembeka ware mawuli nana mawulimbu dé té. Ware mawuli wun séndé ge maki dé. Nani angé sakumbu rembeka guni angé sakumbu guni

re. Reta nani hém yéték nani re. Wungi rembeka natafa hémémbu rembete yambu hwaham-bandé. Hwahafi yandéka Krajs Jisas nanika hiyae wun séndé dé glaré. Glaréndéka natafa mawuli hérae natafa hémémbu rembete yambu dé hwa. ¹⁵ Hanja nani Juda nana séfélak hambuk hundika nani xékéta wakwa maki yata, nani nak téfana du takwa wali nani mama re. Rembeka Krajs Jisas hiyandéka nani déka sarékéta wun hambuk hundi wambula yamba xékékéme. Krajs wungi dé huru, nani Judana du takwa akwi nak téfana du takwa akwi dé wali natafa mawuli héraata natafa huli hémémbu rembete. Dé wungi dé huru, nani mama rehafi yata warehafi yata natafa mawuli hérae jémba rembete. ¹⁶ Dé mimbu dé hiya, nani Judana du takwa nak téfana du takwa wali mama rehafi yambete. Dé mimbu dé hiya, naniré hérae naniré Godka wambula hura yindét nani dé wali natafa mawuli héraata natafa hémémbu male rembete. ¹⁷ Dé yae dé nani atéfék du takwaré yikafre hundi wa. Guni nak téfambu rekwa du takwa God wali rehafi yata afakémbu guni re. Nani Judana du takwa Godna du takwa nani re. Krajs yae dé naniré wa, nani mama rehafi yata, warehafi yata, natafa mawuli hérae jémba rembete. ¹⁸ Krajs atéfék du takwa yandan haraki saraki mawulika dé hiya, Godna Hamwinya naniré yikafre hurundét, guni nak téfana du takwa akwi nani Judana du takwa akwi nani atéfék nana yafa Godna du takwa reta nani dé wali wali hundi bulémbete. Godna Hamwinya natafa male reta naniré dé yikafre huru.

Nani Krajsna du takwa Godna ge maki nani re

19 Kraiſ wungi hurundéka guni nak téfana du takwa némbuli guni nana mama rehambanguni. Némbuli guni afakémbu rekwa du takwa rehambanguni. Némbuli guni nani wali natafa mawuli héraata Godna atéfék du takwa wali guni natafa mawuli héraata re. Némbuli guni Godna hémémbu guni re. 20 Geka guni xékélaki. Tale di hwaar sé, ge jémba téndéte. Héfa geka mé saréké. Godna hém wun ge maki dé. Guni Godna hémémbu renguka God guna mawulimbu dé re. Kraiſ Jisna hundi hura yikwa du, Godna profet wali di néma du di re. Reta di tale déréndan hwaar maki di té. Kraiſ Jis dé nyéndék hwaar maki dé. 21 Dé naniré hurundéka déka tambambu nani jémba re. Naniré wayika hurundét nani dé wali jémba reséketame. Du yikafre ge wayika tondaka nak du takwa di xékélaki. Hukémbu wun ge jémba male tétandé. Nani wayika to ge maki nani re. Hukémbu nani jémba male reta Néma Duna yikafre ge maki re-tame. Nani wungi reta Godna ximbu harékétame. 22 Guni nak téfana du takwa guni akwi nani wali re-tanguni. Godna Hamwinya dé jémba ya, guni nak téfana du takwa nani Judana du takwa wali, nani atéfék Néma Du Kraiſ Jisna wali natafa mawuli héraata, God retendéka yikafre ge maki rembete.

3

Nak téfana du takwaré Pol Kraiſna hundi dé wa

1 Wuni Pol, guni nak téfana du takwaré wuni we, Kraiſ Jisna gunika huli yambu hurundét guni Godna hémémbu rengute. Wun jémba gunika yawuka Kraiſ Jisna mama déka hundika hélék

yata wuniré séndé gembu takandaka wuni re. Reta God gunika yandén jémbaka sarékéta wuni déré wakwexéké, dé guniré yikafre hurundéte. ² Guni wundé xékélakingu. God wuniré dé wa, wuni ané yikafre jémba yawute. God wuniré dé wa, wuni gunika jémba hatita gunika yandéka jémbaka guniré wawute. Wun jooka wundé xékélakingu. Wungi wuni saréké. ³ Guniré nawulak hundi hanja wuni wa nyingambu, God wuniré wandén hundika. Hanja fakundén hundika guni nak téfana du takwaré wuni wa. ⁴ Guni ané nyingambu hayiwun hundi xéta guni xékélakitanguni, wuni Kraiska God fakundén hundika xékélakiwuka. ⁵ Hanja God du takwaré wun hundi wahambandé. Némbuli God wandéka déka Hamwinya wun hundi dé wa, déka profetré akwi Kraisna hundi hura yikwa yikafre male duré akwi.

⁶ Hanja fakundén hundi angi dé: Nak téfana du takwa Krais Jisaska yikafre hundi jémba xékéta, déka hundika “Mwi hundi dé” naata huli mawuli hérae dé wali jémba resékendate, dé God yambu nak dé huru. Nak téfana du takwa akwi nani Judana du takwa akwi Godna hémémbu xalem-bete, God yambu nak dé huru. Nak téfana du takwa Krais Jisas wali natafa mawuli héraata, nani Judana du takwa hérémbete wandén yikafre jondu, di akwi hératandi, Godmbu. Hanja nani wun hundika xékélakihafi yata nana mawulimbu nani angi wa, “Nani Juda male Godna hémémbu wulaaye déka yikafre jondu hératame.” Wungi wataka némbuli xékélakita nani wa, “Nak téfana du takwa akwi Godna hémémbu xale déka yikafre

jondu hératandi.”

⁷ God wunika saréfa naata wuniré yikafre huruta dé wunika wa, wun yikafre hundi wawute. Wunika déka hambuk hweta dé wuniré wa, hambuk yata Krai Jisasna hundi wawute. ⁸ Wuna mawulimbu wuni wa, “Wafewana God wandét néma du nak dé nak téfana du takwaré Krai Jisasna hundi watandé?” Wungi wawuka dé wuni baka duka dé wun jémba hwe. Dé wunika saréfa naata wunika wandéka wuni déka jémba yata nak téfana du takwaré Krai Jisasna hundi wuni wa. Krai Jisas séfélak séfélak yikafre jondu dé nanika hwe. Nani wun jondu atéfékéka jémba xékélatinjoka nani hurufatika. Wun jooka akwi wuni nak téfana du takwaré wa. ⁹ Hanja God atéfék jondu dé hurataka. Huratakata tale déka hundi dé faku, hukémbu yatendéka jémbaka. Wun hundi séfélak héki hwari faakwa dé re. Rendéka némbuli wuniré wandéka wuni wun fakundén hundi wa, atéfék du takwa jémba xékélakindate. ¹⁰⁻¹¹ God hanja wun hundi dé faku. Hanja dé nana Néma Du Krai Jisasré dé wa, naniré yikafre hurundét nani Judana du takwa akwi nak téfana du takwa akwi déka hundi xéka natafa mawuli héraata natafa hémémbu rembete. Nana Néma Du Krai Jisas naniré wungi hurundét, nani wungi rembet, di Godna getéfambu rekwa atéfék enselna néma du akwi atéfék ensel akwi xétandi. Xéta angi xékélakitandi, God nak maki nak maki yikafre mawuli yata atéfék jonduka dé jémba xékélaki. ¹² Nani nana Néma Du Krai Jisas wali natafa mawuli héraata, déka jémba sarékéta, déka hundika “Mwi hundi dé” naata angi xékélakitame. Nani roohafi yata Godna makambu téta dé wali hundi

bulétame. Yikafre mawuli yata dé wali hundi bulétame. ¹³ Wungi xékélakita guni nak téfana du takwaka yawun jémbaka sarékéta wuni guniré we. Hangéli hérawunka guni yikafre mawuli yatanguni. Wuni gunika Krai Jisana jémba yawuka hélék yata di wuniré séndé gembu husolotaka. Husolotakandaka wuni hangéli héra, gunika. Hangéli hérawunka guni sarékéta wun jooka haraki mawuli xékékénguni. Xékéhafi yata guni angi watanguni, “God nanika némafwi saréfa naata wandéka Pol nanika yae hangéli hérandéka nawulak du takwa di nanika saréfa nandénka sarékétandi.” Wungi watanguni.

Pol Godré dé wakwexéké Krai dika némafwiambu mawuli yandénka xékélakindate

¹⁴ Wuni wundé wawu. Guni nak téfana du takwa akwi Godna hémémbu xalengute, God yambu nak dé huru. Tale wun yambuna hundi fakutaka hukémbu wuniré wandéka némbuli wuni guniré we. Wun yikafre yambuka sarékéta wuni gunika mawuli yata hwati séta nana yafa Godré wuni we, gunika. ¹⁵ God dé atéfék hémna yafa re, déka getéfambu rekwa hémka akwi, héfambu rekwa hémka akwi. ¹⁶ Yikafre jémba male dé ya. Yikafre hundi male dé wa. Yikafre mawuli male dé hwe. Hwendén yikafre mawuli yamba hényikéndé. Reséketandé. God yikafre God rendéka déré wuni angi we. Dé déka hambuk hwendét déka Hamwinya guna mawulimbu wulaaye sékéréka tétandé. Téndét guni guna mawulimbu hambuk yata jémba tétanguni. ¹⁷ Godka angi wuni we: Guni Krai Jisaska jémba sarékéta déka hundika “Mwi

hundi dé” nangut, Krajs Jisas guna mawulimbu tétandé. Téndét guni du takwaka némafwiambu mawuli yata diré yikafre huruta hambuk ye tétanguni. Héfa mina méngiré hulukindéka mi hambuk ye tékwa maki, guni déka némafwiambu mawuli yata guni hambuk ye tétanguni. ¹⁸ Téta guni Godna du takwa wali jémba xékélakitanguni. Krajs Jisas nanika némafwiambu mawuli dé ye. Nanika némafwiambu mawuli yandéka, wu némafwi joo dé. Atéfék némafwi jonduré dé sarékéngwandé. ¹⁹ Guni nanika némafwiambu mawuli yandékaka jémba xékélakingute, wuni mawuli ye. Krajs Jisasna atéfék mawulika xékélakinjoka nani huru-fatiké. Guni déka mawulika nawulak xékélakita nawulak akwi xékélakitanguni. Xékélakingut Godna mawulimbu tékwa atéfék yikafre mawuli guna mawulimbu akwi sukweka tétandé. Wungi wuni Godka we.

²⁰ Godna hambuk atéfék néma duna hambukré dé sarékéngwandé. Déka hambuk dé nana mawulimbu jémba ya. Jémba yandéka Godka wakwexékémbet atéfék hambuk jémba yatandé. Sarékémbeka atéfék jémba akwi déka hambukré yamba sarékéngwandékéndé. Dé atéfék jémba hali hurundé. ²¹ Hanja dé wandéka Krajs Jisas nanika hiyae naniré Satanéna tambambu dé héra. Dé nani Krajs Jisasna hundika xékékwa du takwaka hambuk dé hwe. Wungi hwendénka sarékéta, nani némbuli rekwa du takwa akwi, hukémbu retekwa du takwa akwi déka ximbu harékétame, wungi re wungi re. Wu mwi hundi dé.

Nani Kraiswa hundika xékékwa du takwa déka séfi maki nani re

¹ God naniré wungi yikafre hurundénka sarékéta, némbuli ané hundi guniré wuni we. Nana Néma Du Jisasna mama déka ximbu yawun jémbaka hélék yata wuniré séndé gembu husolotakandaka wumbu reta némbuli ané hundi guniré wuni we. God guniré wasékendénka sarékéta, guni yikafre mawuli yata jémba male retanguni. Guni déka du takwa rengute, hanja God guniré wasékendénka sarékéta, yikafre mawuli yata jémba male retanguni. ² Guni guna ximbu harékéhafi yata atéfék du takwaré nakélak hurutanguni. Haraki saraki joo gunika hurundat guni rékambambu wahafi yata wun haraki saraki joo diré hasa hwékénguni. Hasa hwéhafi yata dika némafwimbu mawuli yatanguni. ³ Godna Hamwinya yikafre mawuli hwendéka nani natafa mawuli héraata re. Wungi renjoka mawuli yata guni hambuk jémba yatanguni. Guni Krai Jisasna hundika xékékwa nak du takwa wali natafa mawuli héraata jémba renjoka, guni hambuk jémba yatanguni.

⁴ Krai Jisasna hundika xékékwa atéfék du takwa, nani natafa male séfi nani re. Godna Hamwinya dé natafa male dé té, nana mawulimbu. God dé wa, nani atéfék natafa mawuli héraata déka getéfaré ye me dé wali natafambu jémba rembete. ⁵ Nana Néma Du dé natafa male dé. Nani natafa duka male jémba sarékéta Godna yambumbu yitame. Wun du Krai Jisas dé. Nani natafa ximbu male nani guré nandi. Wu Krai Jisasna ximbu dé. ⁶ Nana

yafa God natafa male dé re. Dé nani atéfék du takwaka dé jémba hati. Dé nana mawulimbu dé té. Dé wandéka nani atéfék déka jémba ya. ⁷ Krais Jisas némafwi hambuk yata dé nani nak nakéka nak maki nak maki hambuk dé hwe, nani nak maki nak maki jémba yambete. ⁸ Krais wun jondu hwendékaka, hanja du nak ané hundi Godna nyingambu dé hayi:

Déka hambuk déka mamana hambuk sarékéngwandéndéka dé déka mamaré hérae hura wari, nyirré.

Wara déka du takwaka dé nak maki nak maki yikafre jondu hwe.

⁹ Wun yikama hundi “dé wari” wata, métaka dé wa? Ané hundika dé wa. Tale Krais Godna getéfambu dé gaya, ané héfaré. ¹⁰ Héfaré gayandé du male dé hafu dé Godna getéfaré wambula wari. Wara dé néma du reta atéfék héfambu rekwa jonduré nyirumbu rekwa jonduré sarékéngwanda dé atéfék jonduré dé lakwa sukweké.

¹¹ Wun Krais dé déka du takwaka yikafre jondu hwe. Nak maki nak maki hambuk dé hwe. Dé nawulakéka dé nak hambuk hwendéka di déka hundi hura yi. Dé nawulakéka dé nak hambuk hwendéka di profetna hundi wa. Dé nawulakéka dé nak hambuk hwendéka di déka hundika xékétaka di wangété rekwa du takwaré déka hundi wa. Dé nawulakéka dé nak hambuk hwendéka di déka hundika xékékwa du takwaka jémba hatita diré wakwe, déka jémbaka.

¹² Krais Jisas wun hambuk dé hwe, nani wun hambuk hérae Godna du takwaré yikafre hurumbet, di déka jémba yandate. Wun jémba yata nani di wali déka du takwa Kraisna séfi maki rembet,

déka séfi némafwi yatandé. ¹³ Wungi reta hukémbu nani Godna nyanka jémba male sarékéta déka jémba male xékélakita natafa mawuli male héraata reséketame. Yikama nyangwal hukémbu némafwi yandaka maki, Kraisa nana mawulimbu wulaaye hambuk yata téndét, nani tale Godna hémémbu yikama nyangwal maki me re, hukémbu némafwi yatame. Némafwi ye, dé maki retame. ¹⁴ Dé maki reta, nani yikama nyangwal maki yamba rekéme. Yikama nyangwal nak maki nak maki mawuli yata nak hundi nak hundi xékéta nak maki nak maki sémbut di huru. Hurundaka maki yamba hurukéme. Nawulak du yae naniré huli hundi wandat, nani yikama nyangwal xékéndaka maki, wun hundi bari yamba xékékéme. Mur yandéka réka mi ganga yitaka yatakandéka maki, nani séfélak huli hundi xékémbet, nana mawuli haraki tétandé. Nana mawuli wungi téndémboka, nak du naniré huli hundi wandat, nani deka hundi bari yamba xékékéme. Nawulak du nana mawuliré haraki hurunjoka di mawuli ye. Wunde du yae naniré yéna yata yikama nyangwalré hura yindaka maki, di naniré yamba hura yikéndi. ¹⁵ Yikama nyangwal maki yamba rekéme. Néma du takwa maki retame. Reta du takwaka némafwimbu mawuli yata mwi hundi male wata retame. Wungi reta nani Kraisa wali natafa mawuli male héraata hukémbu nani dé maki retame. Dé néma du dé re, Godna hémémbu rekwa atéfék du takwaka. ¹⁶ Nani Kraisa séfimali maki nani re. Dé nana humbu dé. Nani nawulak man maki, nawulak tamba maki, nawulak dama maki, nawulak waan maki me re. Nani nak nakéka némafwimbu mawuli yata yikafre jémba yambet, wun jémba Kraisa séfika hambuk

hwendét wun séfi jémba téta némafwi yatandé.

Krais Jisaska jémba saréké kwa du takwa huli mawuli hérae huli du takwa retandi

¹⁷ Wawun atéfék hundika sarékéta wuni guniré nak hundi wawut guni jémba xékétanguni. Néma Duna ximbu wuni hambukmbu guniré we. Guni Godka xékélakihafi yakwa du takwa rendaka maki, wambula rekénguni. Di ané héfambu reta baka jonduka di saréké. ¹⁸ Deka mawuli yike yandéka di wangété re. Rendaka deka mawuli gan hunyi maki dé té. Wungi téta deka mawuli motu maki dé té. Téndéka di God hwendén huli mawulika yamba hérakéndi. ¹⁹ Di haraki saraki jonduka mawuli yata nak maki nak maki haraki saraki sémbut di huru. Huruta deka séfika male sarékéta di nak du takwa wali haraki saraki sémbut di huru. Huruta roohambandi, Godka.

²⁰ Guni wungi yakénguni. Nani Kraiska guniré wakweta nani wungi yangute guniré wakwehambame. ²¹ Hanja guni Krais Jisasna hundika xékénguka nani guniré déka mwi hundi wakwe, guni déka du takwa reta jémba rengute. Wakwembeka guni jémba xéké. Wungi wuni saréké. ²² Wakwemben hundi angi dé: Guni yangun haraki saraki mawuli yangun haraki saraki jooka akwi hu hwetanguni. Hanja haraki saraki mawuli guna mawulimbu wulaaye téndéka guni haraki saraki jooka mawuli yata guni jémba rehambanguni. Haraki saraki mawuli haraki saraki sémbut hura guni hiyanguni. Wungi wambeka guni guna haraki saraki mawuli wundé hu hwengu. Némbuli akwi wun haraki saraki mawuli akwi haraki saraki jonduka akwi hu hwetanguni. ²³ Hu

hwetaka Godré wangut dé gunika huli mawuli hwetandé. Wun huli mawuli yikafre mawuli male dé. ²⁴ Wun huli mawuli hérae guni huli du takwa retanguni. Reta Godna hundi xékéta dé maki reta jémba male retanguni. Reta yikafre sémbut male hurutanguni.

²⁵ Némbuli wun hundika mé saréké. Nani atéfék Godna hémémbu nani re. Reta nani naṭafa mawuli hératame. Héraata guni yénataka hundi yatakatan-guni. Godna hémémbu rekwa du takwaka nawulak du takwaka akwi mwi hundi male watanguni. ²⁶ Guni mawuli wita, xékélaki natanguni, guni haraki saraki joo yangumboka. Guni nak duré rékambambu wata, bari dé wali hundi buléta rékambambu wangun hundi bari yatakataka, wun duré yikafre hurutanguni. Guni rékambambu wangut, nukwa nandikéndé. Guni mawuli wita, guni xéndi hwakénguni. Tale dé wali hundi buléta rékambambu wangun hundi bari yatakatan-guni. Yatakataka guni xéndi hwatanguni. ²⁷ Guni mawuli wita wungi rengut, wafewana Satan guniré hura yitandé. Wungi rekénguni.

²⁸ Sélé héraakwa du wambula yamba sélé hérakéndi. Di yikafre mawuli yata yikafre jémba male yatandi. Yata jondu nawulak hérae jambangwe du takwaka hwetandi. ²⁹ Guni nak du takwaka hundi wanjoka guni dika haraki hundi wakénguni. Nawulak du takwana mawuli yikafre hurunjoka yikafre hundi male watanguni. Wata diré yikafre hurutanguni.

³⁰ Guni haraki mawuli yata haraki joo huruta guni Godna Hamwinyaka némafwi xak guni hwe. Guni Godna Hamwinyaka xak hwekénguni. God

déka Hamwinya dé gunika hwe, guni déka nyangwal rengute. Godna Hamwinya guna mawulimbu wulaaye téndét, Krajs Jisas wambula gayae guniré hérae hura waritandé. Hura warindét, guni dé wali wungi re wungi re jémba retanguni. Retengukaka xékélakita guni haraki mawuli xékékénguni.

³¹ Yangun haraki saraki mawuli atéfék yatakatanguni. Dika haraki xékénguka mawuli, diré haraki hundi wanguka mawuli, rékambambu wanguka mawuli akwi yatakatanguni. Guni di wali waru warenguka, dika haraki saraki hundi wanguka, dika haraki saraki mawuli yanguka, wungi yanguka haraki saraki mawuli atéfék yatakatanguni. ³² Yatakataka guni guna du takwaré yikafre huruta dika saréfa natanguni. Guni Krajs Jisana hundika xékénguka God hurungun haraki saraki sémbut yakwanyita dé wun jonduka wambula yamba sarékékéndé. Sarékéhafi yandéka maki, Krajs Jisana hundika xékékwa du takwa guniré haraki hurundat, guniré hurundan haraki jooka “Reséndé” nae, guni wun jooka wambula sarékékénguni.

5

Nani larékombu reta yikafre sémbu male yatame

¹ God gunika némafwimbu mawuli yandéka guni déka nyangwal guni re. Reta guna mawuli déka mawuli maki ténjoka, guni hurundénéngala hurutanguni. ² Krajs Jisas nanika némafwimbu mawuli yata dé nanika hambuk jémba yata dé hiya. Hiyandéka God déka jémbaka dé yikafre mawuli

ya. Du nawulak hanja hamwi xiyae déka hwendaka God yikafre yama xéka yikafre mawuli dé ya. Godka hwendan maki, Krai Jisas dé hafuré dé hwe, Godka. God dé Krai hurundénka dé yikafre mawuli ya. Krai Jisas yandén maki, guni du takwaka némafwimbu mawuli yatanguni.

³ Guni Godna du takwa reta guni haraki saraki mawuli yakénguni. Nak du takwa wali haraki saraki sémbut hurukénguni. Guna mawuli nak du takwana jonduka mawuli ramékéndé. Wun haraki saraki sémbut huruhafi yata wun jonduka akwi bulékénguni. ⁴ Guni haraki jonduka buléhafi yata haraki hundi bulékénguni. Halémbangwa hundi akwi bulékénguni. Guni wungi buléhafi yata, yikafre hundi male wata, Godka yikafre mawuli yata déka ximbu harékétanguni. ⁵ Guni wundé xékélakingu. Nawulak du takwa wali haraki saraki sémbut hurukwa du takwa haraki saraki mawuli yakwa du takwa akwi Godna getéfaré yamba yikéndi. Di Krai wali néma du takwa yamba rekéndi. Nak du takwana jonduka mawuli ramékwa du takwa akwi Godna getéfaré yamba yikéndi. Di Krai wali néma du takwa yamba rekéndi. Dekamawuli nak du takwana jonduka généta di Godna ximbu harékéhafi yata di wun jonduna ximbu di haréké.

⁶ Haraki saraki jooka du takwa nawulak di wa, “Wu haraki joo yingafwe. Wu yikafre joo dé.” Wungi wata yéna di ya. Guni wun du takwana hundi yamba xékékénguni. Du takwa haraki saraki sémbut huruta di Godna hundika hu hwe. Wun haraki saraki sémbut hurukwa du takwaka God déka biya mawuli dé wi. ⁷ Wunde du takwa

haraki saraki joo hurundat guni di wali yamba hurukénguni.

⁸ Hanja guni haraki saraki mawuli yata halékingambu guni re. Némbuli guni Néma Duna du takwa reta yikafre mawuli yata guni larékombu guni re. Reta déka du takwa rendaka maki, guni jémbe sarékéta jémbe male retanguni. Wungi reta guni haraki saraki sémbut hurukénguni.

⁹ Nani jémbe sarékéta jémbe male reta larékombu reta, nani yikafre mawuli male yata yikafre sémbut male huruta mwi hundi male watame.

¹⁰ Guni Néma Du mawuli yatendéka jémbaka sarékétanguni. Sarékéta xékélakita, wun jémbe male yatanguni.

¹¹ Guni haraki saraki sémbut hurukwa du takwa wali yitaka yatakahafi yata hurundaka haraki saraki sémbut hurukénguni. Di Satanéna haraki saraki jémbe yata halékingambu di re. Reta di nawulak du takwana mawuliré yikafre yamba hurukéndi. Guni wunde du takwaré watanguni, hurundan haraki saraki sémbutka.

Wangut God wun sémbutka hélék yandékaka xékélakitandi.

¹² Fakuta hurundaka haraki saraki jooka hundi yamba bulékéme. Nani wun jooka wanjoka nani roo.

¹³ Nukwa xéta haléke tékwa hafwambu nukwa xéndét di atéfék jonduré jémbe xéndaka maki, guni di hurundan haraki saraki jonduka wunde du takwaré wangut di wun jonduka jémbe xétandi.

¹⁴ Guni wungi wangut wafewana di nawulak hurundan haraki saraki jondu yatakataka larékombu retandi? Wungi retendakaka du nawulak ané hundi di wa:

Guni xéndi hwakwa du takwa, sé ramé.

Guni hiyandé du takwa yandaka maki Godna

hundi xékéhafi yata, némbuli guni sé raama
Godna hundi xékétanguni.

Xékéngut, Kraisi guniré yikafre hurundét, guni
larékombu retanguni.

Wungi di wa, halékingambu rekwa du takwaré.

¹⁵ Wawun atéfék hundi xékéta jémba sarékéta
jémba male retanguni. Wangété rehafi yata
Godka xékélakita jémba retanguni. ¹⁶ Ané nukwa
séfélak du takwa haraki saraki mawuli yata séfélak
haraki saraki sémbut di huru. Guni yikafre
sémbut hurutenguka nukwa baka yindémboka
guni yikafre sémbut yikafre jémba male yatan-
guni. ¹⁷ Yata wangété yahafi yata, God mawuli ya-
tendéka jémbaka xékélakita, wun jémba yata jémba
male retanguni.

¹⁸ Guni wangété yandaka hulingu sata wangété
yakénguni, dé guna mawuli haraki hurundémboka.
Guni wakwexékéngut Godna Hamwinya guna
mawulimbu wulaaye hambuk yata téta guna
mawuli sukwekétandé. ¹⁹ Sukwekéndét guni Kraisi
Jisasna hundika xékékwa nawulak du takwa wali
hérangwanda reta guni Néma Du Kraiska yikafre
mawuli yata déka ximbu harékéta déka gwar
watanguni. Godna nyingambu rekwa hundi xéta
gwar watanguni. Guna mawuli yikafre yandéte
guni séfélak gwar nawulak akwi déka watanguni.
²⁰ Yikafre joo gunika hwendét haraki saraki joo
akwi gunika hwendét nana Néma Du Jisas Kraisi
naniré yikafre hurundékaka sarékéta, guni wungi
re wungi re nana yafa Godka yikafre mawuli yata
déka ximbu harékétanguni.

Takwa hérandé duka akwi, du humbwilé takwa akwi, angi retandi

²¹ Guni Krajs Jisaska jémba sarékéta déka ximbu harékéta, guni déka hundika xékékwa du takwa guni nak nakna hundi xékéta wandan maki yatanguni.

²²⁻²³ Guni takwa, guniré wuni we. Néma Du Krajs déka hundika xékékwa du takwa dé wali jémba resékembete, naniré yikafre huruta nanika dé hiya. Hiyandéka nani natafa hémémbu reta déka séfi maki nani re. Krajs Jisas néma du reta nani déka hundika xékékwa du takwaka jémba hatindéka maki, du di deka takwaka jémba hatitandi. Hatindat guni takwa, guni guna duna hundi xékétanguni. ²⁴ Nani Krajsna hundika xékékwa du takwa natafa hémémbu reta déka hundi jémba xékémbeka maki, guni takwa guna duna hundi jémba xékétanguni. Xékéta wandaka maki male yatanguni.

²⁵ Guni du, guniré wuni we. Krajs Jisas nani déka hundika xékékwa du takwaka némafwimbu mawuli yata nanika dé hiya. Hiyandén maki, guni du, guna takwaka némafwimbu mawuli yata diré yikafre hurutanguni. ²⁶ Krajs Jisas nani déka hundika xékékwa du takwaka dé hiya, nani déka hundika “Mwi hundi dé” nataka déka ximbu guré naande Godna makambu yikafre du takwa male rembete. ²⁷ Krajs wungi dé ya, nani déka hundika xékékwa du takwa atéfék haraki saraki sémbut atéfék haraki saraki mawuli akwi yatakataka yikafre mawuli male yata déka makambu jémba reta déka du takwa male rembete. ²⁸ Krajs Jisas nani déka hundika xékékwa du takwaka

némafwimbu mawuli yandéka maki, du deka takwaka némafwiambu mawuli yatandi. Du deka séfika némafwiambu mawuli yandéka maki, di deka takwaka némafwiambu mawuli yatandi. Du deka takwaka némafwiambu mawuli yata di deka séfika némafwiambu mawuli ya. ²⁹ Du di deka séfika di jémba hati. Deka séfimbu haraki saraki jondu nawulak huruhambandi. Wungi maki du deka takwaka jémba hatitandi. Hatindaka maki, Krais nani déka hundi xékékwa du takwaka dé jémba hati, ³⁰ nani déka séfi maki me.

³¹ Wawun hundika Godna nyingambu angi dé wa: Du déka yafa ayiwaré yatakataka takwa hérae bér natafambu retambér. Reta natafa séfi bér re. ³² Angi wuni we. Wun hundi dé néma hundi dé. Sataku hundi nak wun hundimbu dé re. Wun hundi naniré dé wakwe, Krais akwi nani déka hundika xékékwa du takwaka akwi. Du déka takwa wali natafa séfi rembéka maki, nani Krais Jisasna hundika xékékwa du takwa dé wali natafambu nani re.

³³ Wun hundi gunika akwi nanika akwi dé angi we. Guni du, guna séfika némafwiambu mawuli yanguka maki, guna takwaka némafwiambu mawuli yatanguni. Guni takwa, guna duna hundi xékéta deka ximbu harékétanguni.

6

Nyangwal, yafa, ayiwa, guni angi yatanguni

¹ Guni nyangwal, Néma Du Krais Jisasna hundika xékéta guni guna yafa ayiwa wambékangala hurutanguni. Wungi hurungut, wu yikafre dé. ²⁻³ Wungi hurutengukaka Godna

nyingambu angi dé wa: Guni guna yafa ayiwana ximbu harékéta deka hundi jémba xékétanguni. Hanja God wun hambuk hundi dé nana mandéka Mosesré wa, Godna du takwaré wungi wandéte. Wata dé hundi nawulak akwi angi wa, “Guni wungi yata guni jémba reta séfélak héki hwari retanguni, ané héfambu. Wu mwi hundi dé.” Wungi dé God Mosesré wa.

⁴ Guni yafa ayiwa, guna nyangwalka yikafre mawuli yata jémba reta rékambambu wahafi yata guni diré hambukmbu haraki hundi wakénguni, di gunika mawuli windamboka. Guni dika jémba hatita diré Néma Du Krajs Jisasna hundika wakwetanguni, di jémba rendate.

Nak duna jémba yakwa du takwa, jémbaka hatikwa du, angi yatanguni

⁵ Guni nak duna jémba yakwa du takwa, guni guna jémbaka hatikwa duna hundi jémba xékétanguni. Xékéta dika sarékéta deka ximbu harékétanguni. Krajsna hundi jémba xékénguka maki, guna jémbaka hatikwa duna hundi jémba xékétanguni. ⁶ Xékéta wandaka maki yatanguni. Di gunika yikafre mawuli yandate, di gunika xétendaka nukwa male jémba yakénguni. Gunika xéhafi yatendaka nukwa, gunika xétendaka nukwa akwi, wandaka maki yatanguni. Wungi yata guni Krajsna jémba yakwa du takwa reta jémba yatanguni. Yikafre mawuli yata, God mawuli yandéka maki yata, yikafre jémba male yatanguni. ⁷ Guni xékélaki. Guni gunika hatikwa duna jémba male yahambanguni. Guni jémba yata nana Néma Du Krajs Jisaska akwi guni jémba

ya. Wungi xékélakita guni yikafre mawuli yata yikafre jémba male yatanguni. ⁸ Mé saréké. Nana Néma Du Krai wambula gayae atéfék du takwa hurundan yikafre jémba hasa hwetandé. Nak duna jémba yakwa du takwaka akwi, deka mawuli yandakangala jémba yakwa du takwaka akwi, yandan yikafre jémba hasa hwetandé. Wungi hasa hwetendékaka sarékéta guni yikafre jémba male yatanguni.

⁹ Guni jémbaka hatikwa du, guna jémba yakwa du takwa gunika yikafre mawuli yandaka maki, guni dika yikafre mawuli yatanguni. Mé saréké. Guna Néma Du dé deka Néma Du akwi dé. Dé déka getéfambu reta natafa mawuli male dé ya, atéfék du takwaka. Dé Néma Du reta atéfék du takwaka sarékéta dé dika jémba hati. Wungi hatindékaka sarékéta, guni guna jémba yakwa du takwaka jémba hatita diré nakélak hundi watan-guni. Wungi wangut di yamba rookéndi.

Krais Jisasna hundika xéké kwa du takwa xi warekwa du takwa maki di re

¹⁰ Wuni hundi angi watawuni. Mé xéké. Nana Néma Du Krai Jisas némafwi hambuk yata dé nanika hambuk hwe. Guni dé wali natafa mawuli héraata déka hambuk hérae guna mawulimbu hambuk yandét jémba tétanguni. ¹¹ God nani nak nakéka dé hambuk hwe. Wun hambuk wu xi ware jondu maki dé. Wun hambuk dé hwe, nani Satan wali warembete. Guni wun hambuk atéfék hératanguni, Satan guniré yéna yata guniré hura yindémboka. ¹² Nani mama wali nani ware. Wun mama du di ané héfambu rekwa du yingafwe. Wun mama du di Satanéna du takwa di. Nani

anwarmbu rekwa atéfék haraki hamwinya wali nani ware. Haraki saraki joo yakwa néma du takwa, getéfana du, ané héfambu reta halékingambu hambuk yakwa joo, di wali nani ware. ¹³ Wungi wareta guni God hwendén xi ware jondu atéfék mé héra. Hérae, guna mama guniré xiyanjoka yandát, guni hambuk ye téta waretanguni. Warengut guniré haraki yamba hurukéndi. Haraki huruhafi yandát guni hambuk yata jémba tétanguni.

¹⁴ Guni Satan wali warenjoka God hwendén xi ware jondu atéfék hérae hambuk yata tétanguni. Xi warekwa du warenjoka di hambuk yoo yifwambu gi. Mwi hundi wun yoo maki dé. Guni yéna yahafi yata mwi hundi male wangut, guna mawuli jémba tétandé. Xi warekwa du warenjoka di kapambu nandan sanda wur husanda, mama xiyandat deka xi deka mawulimbu wulayindémboka. Yikafre sémbut wun sanda wur maki dé. Guni yikafre mawuli yata yikafre sémbut male hurutanguni. ¹⁵ Guni xékélaki. Krais Jisas naniré yikafre huruta nanika hiyandéka némbuli God naniré rékambambu wahambandé. Wahafi yandéka nani God wali natafa mawuli héraata jémba re. Wungi reta guni nak du takwaré wun yikafre hundi watanguni. Xi warekwa du manmbu su sande jémba téndaka maki, guni nak du takwaré wun yikafre hundi wata hambuk yata jémba tétanguni. ¹⁶ Xi warekwa du warenjoka di wakér huru, mama nakindat deka xi deka séfimbu wulayindémboka. Krais Jisaska jémba sarékénguka mawuli wun guna wakér maki dé. Satan guna mawuliré haraki hurunjoka dé guniré xiyatandé. Xiyaata dé gunika nak maki nak maki haraki

saraki mawuli hwetandé. Hweta dé xi wando hérae guniré xiyandéka maki xiyatandé. Wun xi ya maki dé yané. Satan gunika hwendét haraki saraki mawuli ya yanékwa maki guna mawuli haraki hurundémboka, guni Krajs Jisaska jémba sarékétanguni. ¹⁷ Xi warekwa du warenjoka di kapambu nandan joo di humbuka samé, mama déka humbumbu xiyandémboka. Guni xékélaki. Hanja God Satanéna tambambu guniré dé héra, guni dé wali wungi re wungi re jémba resékengute. God yandén jémba wun kapambu nandan humbu samé joo maki dé. Guni God yandén jémbaka sarékéta hambuk ye jémba tétanguni. Xi warekwa du warenjoka di yaré huru, mamaré xiyanjoka. Godna Hamwinya guniré dé wakwe, Godna hundika. Godna hundi wun xi ware yaré maki dé. Guni déka hundi jémba xékéta hambuk yata jémba téngut, Satan guniré haraki yamba hurukéndé.

¹⁸ Guni wungi jémba ténjoka mawuli yata God wali hundi bulétanguni, wungi re wungi re. Buléta guni déré wakwexékétanguni, dé guniré yikafre hurundéte. Godna Hamwinya guna mawulimbu wulaaye téndét, wungi re wungi re God wali hundi bulétanguni. Gan nukwa yikafre mawuli yata God wali hundi bulétanguni. Dé wali hundi bulénjoka wendé yamba nakénguni. Dé déka atéfék du takwaré yikafre hurundéte, guni déré wakwexékétanguni. ¹⁹ Dé wuniré akwi yikafre hurundéte, déré wakwexékétanguni. Guni angi Godré wakwexékéngute, wuni mawuli ye. God wuniré yikafre huruta yikafre mawuli hwendét wuni roohafi yata hambuk yata, nak du takwaré God hanja fakundén hundi watawuni. Wawut di akwi

wun yikafre hundi xékélakitandi, Krajs Jisaska.
²⁰ Krajs Jisas dé hafu dé wuniré wa, déka hundi wawute. Wuni wawuka déka mama hélék yata séndé gembu wuniré husanda takandaka wuni séndé gembu wuni re. Reta wuni roohafi yata hambuk yata déka hundi diré jémba male wawute, guni Godré wakwexékétanguni.

God diré yikafre hurundéte Pol dé déré wakwexéké

²¹⁻²² Némafwimbu mawuli yakwa du Tikikusré wuni wa, dé gunika yindéte. Dé nani wali reta nana Néma Du Jisas Krajsna jémba yakwa du dé, déré wuni wa, dé gunika yindéte. Dé yae dé yambeka jémbaka, rembekaka akwi, dé guniré watandé. Wandét, guni nani rembekaka xékélakitanguni. Xékélakingut dé guna mawuliré yikafre hurutandé. Dé wungi yandéte, wuni déré wa.

²³ Néma Du Jisas Krajs guni déka hundika xékékwa du takwaka yikafre mawuli hweta nana yafa God akwi gunika yikafre mawuli hwetandé. Hwendét guni Godka jémba sarékéta guna du takwa wali jémba reta dika némafwimbu mawuli yatanguni. Wungi wuni Godré wakwexéké.

²⁴ Nana Néma Du Jisas Krajska némafwimbu mawuli yakwa atéfék du takwaka God saréfa naata diré yikafre hurutandé. Wungi yandéte wuni déré wakwexéké.

Wuna mwi hundi yak.

xxx

Godna Hundi
The New Testament and Jonah in the Hanga Hundi
language of Papua New Guinea
Nupela Testamen na Jona long tokples Hanga Hundi
long Niugini

copyright © 1997 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Hanga Hundi

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2013-02-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

1ddf7e66-687a-510b-a2b8-6f29f6c72eaf